

HORTIKOLOR

architektura krajobrazu

Anna Rułka-Jabłczyńska

NIP 8881671720   tel. 608594382

Józefowo 41A   87-806 Włocławek

ogrody@hortikolor.pl   www.hortikolor.pl

<u>INWESTOR:</u>	Gmina Brześć Kujawski Plac Władysława Łokietka 1 87-880 Brześć Kujawski
<u>ADRES INWESTYCJI:</u>	Brześć Kujawski, skwer u zbiegu ulic Przesmyk/ Narutowicza
<u>NAZWA INWESTYCJI:</u>	Modernizacja terenu zieleni u zbiegu ulic Przesmyk/ Narutowicza , Brześć Kujawski - KOREKTA dokonana na podstawie konsultacji z KONSERWATOREM ZABYTKÓW
<u>BRANŻA:</u>	Zieleń
<u>PROJEKTANT:</u>	mgr Anna Rułka-Jabłczyńska upr. Inspektora Nadzoru Terenów Zieleni Nr Rej. 186/2022
<u>PODPIS:</u>	
<u>DATA OPRACOWANIA:</u>	16.03.2023

Spis treści

1. Informacje wstępne	3
2. Stan istniejący	4
3. Założenia projektowe	4
4. Kolejność wykonywania prac	5
5. Uzupełniający projekt gospodarki szatą roślinną	5
6. Projekt wykonawczy zieleni	6
6.1. Uwagi ogólne	6
6.2. Cechy materiału roślinnego na potrzeby projektu	7
6.3. Przygotowanie terenu, roboty ziemne, uprawa gleby	7
6.3.1. Oczyszczenie terenu z resztek budowlanych, gruzu, śmieci	7
6.3.2. Wymiana gruntu, dowóz gleby urodzajnej (ziemi próchnicznej)	7
6.3.3. Niwelacja terenu, modelowanie terenu	7
6.4. Sadzenie materiału roślinnego na gruncie rodzimym	8
6.5. Wymagania dotyczące wykonania trawników	8
6.6. Wykaz materiału roślinnego	9
6.6.1. Wykaz materiału roślinnego – katalog projektowanych roślin	9
6.6.2. Wykaz materiału roślinnego – charakterystyka projektowanych roślin	11
6.6.3. Wykaz materiału roślinnego – parametry	13
6.7. Zestawienia powierzchni	14
6.8. Elementy małej architektury	14
6.9. Wizualizacje projektu	15
7. Podstawowe zalecenia do dalszej pielęgnacji	18
7.1. Pielęgnacja drzew i krzewów	18
7.2. Pielęgnacja bylin i traw ozdobnych	18
7.3. Pielęgnacja trawników	18
8. Ochrona drzew na placu budowy	19
9. CZĘŚĆ GRAFICZNA - zestawienie załączonych rysunków	20

1. Informacje wstępne

1.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest projekt wykonawczy zieleni dotyczący inwestycji pod nazwą:

Modernizacja terenu zieleni u zbiegu ulic Przesmyk/ Narutowicza, Brześć Kujawski.

1.2. Inwestorem jest: Gmina Brześć Kujawski, Plac Władysława Łokietka 1, 87-880 Brześć Kujawski

1.3. Wykonawca: HORTIKOLOR architektura krajobrazu, Anna Rułka-Jabłczyńska

NIP 8881671720   tel. 608594382   Józefowo 41A   87-806 Włocławek

1.4. Lokalizacja: Planowana inwestycja zlokalizowana jest w obrębie centrum Brześcia Kujawskiego, obejmuje teren zieleni przy skrzyżowaniu ulic Przesmyk i Żeromskiego.

Teren opracowania projektu modernizacji zieleni w centrum Brześcia Kujawskiego, w wyżej wymienionej lokalizacji jest połączony z modernizacją nawierzchni komunikacyjnych i PROJEKTEM PRZEBUDOWY UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO MIASTA BRZEŚĆ KUJAWSKI opracowanym przez mgr inż. Tomasza Smolińskiego, Biuro Inżynierskie TeeS.

1.5. Zakres opracowania

Zakres opracowania obejmuje i przesadzanie wskazanych w inwentaryzacji drzew oraz modernizację zieleni w obrębie terenu inwestycji, tj.

- nowe nasadzenia i krzewów,
- usunięcie krzewów porażonych śmą bukszpanową,
- przesadzenie istniejących krzewów i bylin
- nowe nasadzenia traw ozdobnych i bylin,
- zakładanie trawników,
- wymianę nawierzchni utwardzonej – komunikacja piesza,
- utworzenie miejsca ekspozycji pomnika księżnej Eufrozyny – matki króla Władysława Łokietka
- nowe ławki parkowe,
- nowe kosze na odpadki.

1.6. Materiały wyjściowe

- PROJEKTU PRZEBUDOWY UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO MIASTA BRZEŚĆ KUJAWSKI - mgr inż. Tomasz Smoliński, Biuro Inżynierskie TeeS (opracowany na podstawie elektronicznej mapy zasadniczej miasta Brześć Kujawski, 2022 r.);
- mapa topograficzna miasta Brześć Kujawski <https://brzesckujawski.e-mapa.net>;
- ortofotomapa miasta Brześć Kujawski <https://brzesckujawski.e-mapa.net>
- własne prace terenowe;
- ustalenia podczas spotkań roboczych z Inwestorem.

2. Stan istniejący

Teren objęty inwestycją stanowi fragment centralnej części miasta Brześć Kujawski. Kluczową cechą terenu stanowi istniejący drzewostan, który został zaadoptowany w projekcie – zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją. Stanem wyjściowym dla projektu zieleni jest stan po realizacji wyżej wymienionego PROJEKTU PRZEBUDOWY UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO MIASTA BRZEŚĆ KUJAWSKI.

3. Założenia projektowe

Sporządzenie dokumentacji projektowej dla inwestycji „Modernizacja terenu zieleni u zbiegu ulic Przesmyk/ Narutowicza, Brześć Kujawski” ma na celu utworzenie reprezentacyjnego skweru.

Projekt modernizacji zieleni na skwerze w Brześciu Kujawskim u zbiegu ulic Przesmyk i Narutowicza zakłada ustanowienie pomnika Eufrozyny - matki Władysława I Łokietka - centralnym punktem projektowanego terenu.

W związku z tym:

- teren zieleni został odsłonięty od strony głównej komunikacji samochodowej;
- pomnik jest umieszczony w głównym punkcie komunikacji pieszej poprowadzonej przez skwer, na tle bujnej zieleni, która eksponuje rzeźbę;
- dwa boki trójkątnego skweru „domykają” zielenią projektowaną przestrzeń, tworząc atmosferę zacisznego odpoczynku;
- w bezpośrednim sąsiedztwie pomnika zaplanowano bujnie kwitnące, powtarzające kwitnienie byliny, które kreują klimat średniowiecznego wirydarzu;
- na skwerze umieszczono 2 ławki bez oparć, aby harmonijnie wkomponować je w horyzontalny układ zieleni i nie odwracać uwagi od pomnika jako głównego elementu skweru; zaś na krańcach komunikacji pieszej, poza główną oś widokową skweru - dwa kosze na śmieci;
- w centralnym punkcie trawnika umieszczono rabatę żwirową (bez nasadzeń), która kieruje wzrok obserwatorów ku rzeźbie;
- pomnik może być oświetlony (z wykorzystaniem istniejącego na placu przyłącza elektrycznego).

Celem modernizacji jest stworzenie skweru spójnego przestrzennie i funkcjonalnie z obszarami terenów zieleni miejskiej tworzonej w centrum Brześcia Kujawskiego, z uwzględnieniem lokalnych walorów miejskiego środowiska przyrodniczego. Projektowane nasadzenia będą podkreślać i ozdabiać przyjęty układ funkcjonalny przebudowanego układu komunikacyjnego miasta.

Zieleń modernizowanego skweru, tworzy dodatkowo przestrzeń rekreacyjną, pełni funkcję społeczną i kulturową, nawiązując do chwalebnej historii Brześcia Kujawskiego.

W projekcie zaplanowano:

- demontaż istniejącej nawierzchni, rabat murowanych z kamienia oraz fontanny,
- ułożenie nawierzchni z kostki bukowej w formie ścieżki z niewielkim placem jako centralnym miejscem skweru (zgodnie z rysunkiem Nr Z-3),
- adaptację istniejącej zieleni,
- przesadzenie części istniejących roślin,
- dosadzenie nowych roślin - głównie traw ozdobnych i bylin oraz montaż ławek parkowych oraz koszy na odpadki,
- wykonanie rabat pod korą, rabat żwirowych oraz trawnika,
- montaż elementów małej architektury,
- pielęgnację istniejącej, zaadaptowanej roślinności .

W wyniku przeprowadzonych analiz dla potrzeb projektu przyjęto następujące założenia:

- w części projektu zieleni w centrum stosować gatunki i odmiany nie wymagające częstej pielęgnacji, odporne na warunki miejskie, dekoracyjne z liści, o harmonijnym zestawieniu barw liści i kwiatów,
- gatunki powinny uwzględniać reprezentacyjny charakter miejsca nasadzeń i nawiązywać do gatunków istniejących w centrum Brześcia Kujawskiego,

- w doborze gatunków i odmian uwzględnić parametry docelowe drzew i krzewów, ażeby w przyszłości nie powodowały zbytniego ograniczenia czynnika świetlnego oraz ograniczenia widoczności w ruchu kołowym,
- stworzyć przestrzeń eksponującą pomnik księżnej Eufrozyny,
- zastosować elementy małej architektury nawiązujące kolorystycznie do lamp ulicznych wybranych uprzednio przez konserwatora zabytków.

4. Kolejność wykonywania prac

1. Demontaż istniejącej nawierzchni i fontanny.
2. Oczyszczenie terenu z resztek budowlanych, gruzu i śmieci.
3. Niwelacja terenu.
4. Wykonanie koryta pod nawierzchnie utwardzone.
5. Wykonanie nawierzchni z kostki betonowej wraz z obrzeżami.
6. Montaż małej architektury.
7. Wyznaczanie rabat i montaż obrzeża typu ekobord.
8. Przygotowanie podłoża pod nasadzenia – zaprawa mis korzeniowych.
9. Przesadzanie drzew, krzewów i bylin.
10. Nasadzenie projektowanych roślin.
11. Ściółkowanie rabat.
12. Wykonanie dywanowych trawników - siewem z nawożeniem
13. Pielęgnacja istniejącej roślinności.

5. Uzupełniający projekt gospodarki szatą roślinną

Drzewostan istniejący w obrębie terenu opracowania stanowi grupę małych drzew, docelowo dorastających do wysokości 3-5 m . Młode drzewa, które kolidują z założeniami projektowanego zagospodarowania terenu, wymagają przesadzenia.

Zakres robót obejmuje przesadzenie drzew w miejsce wskazane w projekcie wykonawczym szaty roślinnej (rysunek Z-1). Dodatkowo przewidziano opalikowanie najmłodszych drzewek.

Zalecenia do adaptacji lub przesadzenia dla poszczególnych drzew wskazano w załączonej poniżej tabeli . Do przesadzenia wyznaczono 2 drzewa - ze względu na realizację założeń projektowych.

Graficzne przedstawienie wymienionych drzew obrazuje rysunek nr Z-1. Numeracja na rysunku odpowiada numeracji w wykazie.

TABELARYCZNY WYKAZ INWENTARYZOWANYCH DRZEW								
nr	nazwa gatunkowa łacińska/ polska	obwód pnia (cm)	średnica korony (m)	wys. (m)	decyzja			uwagi
					adap- tacja	przes- dzanie	karcz- wanie	
1	<i>Acer platanoides</i> / klon zwyczajny/ 'Globosum'	28	1,4	3,4	+			do opalikowania w celu skorygowania sylwetki drzewa
2	<i>Acer platanoides</i> / klon zwyczajny/ 'Globosum'	19	0,8	2,4	+			do opalikowania w celu ustabilizowania młodego drzewa
3	<i>Acer platanoides</i> / klon zwyczajny/ 'Globosum'	36	1,7	3,6	+			-
4	<i>Robinia pseudoacacia</i> /	39	1,8	3,7	+			-

	robinia akacjowa 'Umbraculifera'							
5	<i>Acer platanoides</i> / klon zwyczajny/ 'Globosum'	18	0,7	2,3	+			do opalikowania w celu ustabilizowania młodego drzewa
6	<i>Acer platanoides</i> / klon zwyczajny/ 'Globosum'	18	0,7	2,3	+			do opalikowania w celu ustabilizowania młodego drzewa
7	<i>Robinia pseudoacacia</i> / robinia akacjowa 'Umbraculifera'	37	1,7	3,6	+			-
8	<i>Acer platanoides</i> / klon zwyczajny/ 'Globosum'	22	1,1	3,2	+			do opalikowania w celu ustabilizowania młodego drzewa
9	<i>Acer platanoides</i> / klon zwyczajny/ 'Globosum'	22	1,1	3,2	+	+		do opalikowania w celu ustabilizowania młodego drzewa
10	<i>Acer platanoides</i> / klon zwyczajny/ 'Globosum'	36	1,7	3,6	+			-
11	<i>Acer platanoides</i> / klon zwyczajny/ 'Globosum'	36	1,7	3,6	+			-

6. Projekt wykonawczy zieleni

. Zaprojektowane gatunki drzew i krzewów charakteryzują się wysokimi walorami dekoracyjnymi. Właściwie posadzone i pielęgnowane będą odporne na trudne warunki wzrostu i ewentualne dewastacje. Wpisują się one harmonijnie w realizowaną inwestycję i otoczenie. Istotnym elementem wpływającym na dobór, układ i kompozycję projektowanej zieleni jest fakt stosunkowo niewielkich kosztów późniejszej eksploatacji i pielęgnacji, dostępność na rynku wybranych gatunków o odpowiednich parametrach, a także ich znaczna wytrzymałość i trwałość w trudnych warunkach wzrostu. Na układ kompozycji miał znaczny wpływ planowany projekt układ zaadaptowanej roślinności istniejącej oraz zakres przebudowy układu komunikacyjnego. Dobór roślinności i jej rozmieszczenie sporządzono w oparciu o przyjęte założenia projektowe. Projekt wykonawczy zieleni został zaprezentowany na rysunkach Nr Z-2, Z-4

6.1. Uwagi ogólne

Wykonawca nasadzeń zobowiązany jest do wykonania wszelkich prac będących przedmiotem zlecenia (kontraktu) z należytą starannością, zgodnie z:

- zasadami sztuki budowlanej i ogrodniczej,
- zasadami rzetelnej wiedzy zawodowej,
- przepisami obowiązującymi w zakresie wykonawstwa terenów zieleni.

Wskazano jest, aby wszystkie prace związane z modernizacją zieleni prowadzić po zakończeniu prac budowlanych związanych z wymianą nawierzchni brukowej .

Prace realizacyjne powinny być wykonywane przez specjalistyczną firmę ogrodniczą posiadającą odpowiednie doświadczenie w prowadzeniu tego typu robót.

6.2. Cechy materiału roślinnego na potrzeby projektu

Materiał roślinny użyty do nasadzeń powinien odpowiadać wymiarom/normom określonym w poniższych tabelach w odpowiednich ilościach.

Ponadto materiał roślinny zakupiony przez Wykonawcę powinien posiadać odpowiednie cechy jakościowe i zdrowotne. Wszystkie rośliny powinny być zdrowe, wolne od szkodników i chorób, zgodne w wyglądzie z odmianą, w dobrej kondycji, z prawidłowo rozwiniętym systemem korzeniowym, odpowiednim dla wielkości i odmiany.

Rośliny z zakrytym systemem korzeniowym powinny posiadać dobrze wykształcony system korzeniowy i prawidłowo rozwiniętą część nadziemną i rosnąć przynajmniej jeden pełny sezon wegetacyjny w pojemniku (donicy) o pojemności dostosowanej do wielkości rośliny.

Wykonawca jest zobowiązany poinformować Inwestora o wszelkich zmianach jakie mogą nastąpić w przypadku, gdy rośliny nie są dostępne w rozmiarze, odmianie czy ilości wymaganej w specyfikacji szczegółowej.

Dla drzew i krzewów z pojemników możliwe jest sadzenie w terminie dowolnym, lecz nie w zamarznięte podłoże lub w upał (powinno odbywać się w sprzyjających warunkach atmosferycznych - pochmurne, bezwietrzne i wilgotne dni).

Sadzenie należy wstrzymać jeśli warunki powyższe są niespełnione i mogą niekorzystnie odbić się na przyjęciu i wzroście roślin.

Ze względu na elastyczny termin sadzenia oraz większą gwarancję przyjęcia roślin, wskazane jest sadzenie roślin z uprawy kontenerowej (donice).

6.3. Przygotowanie terenu, roboty ziemne, uprawa gleby

6.3.1. Oczyszczenie terenu z resztek budowlanych, gruzu, śmieci

Obszary przeznaczone pod nasadzenia drzew i krzewów powinny być wolne od resztek pobudowlanych, gruzu oraz innych zanieczyszczeń. Z powierzchni należy usunąć wszystkie zanieczyszczenia znajdujące się w warstwie gleby urodzajnej. Zanieczyszczenia należy wywieźć na wysypisko.

6.3.2. Wymiana gruntu, dowóz gleby urodzajnej (ziemi próchnicznej)

Na terenach przeznaczonych pod obsadzenia przewidziano dowóz gleby urodzajnej dla potrzeb:

- zaprawiania dołów pod sadzone drzewa, krzewy,
- nawiezienia i wzbogacenia podłoża pod projektowany trawnik.

Zakupiony humus powinien być wolny od zanieczyszczeń i o właściwych parametrach fizykochemicznych, zróżnicowany pod względem wymagań, przede wszystkim pod względem pH dla poszczególnych roślin. Szczególną uwagę należy zwrócić na dobór podłoża dla roślin kwasolubnych.

Materiał ściółkujący rozprowadzić w równomiernej warstwie co najmniej 5 cm (kora lub zrębki drewniane).

6.3.3. Niwelacja terenu, modelowanie terenu

Przed przystąpieniem do uprawy gleby, obszary przeznaczone pod nasadzenia należy zniwelować w taki sposób, aby ich powierzchnia łączyła jednolitą płaszczyznę zaprojektowane poziomy sąsiadujących nawierzchni utwardzonych (płyty, ciągi komunikacyjne i place).

6.4. Sadzenie materiału roślinnego na gruncie rodzimym

Rośliny rozmieszcza się w terenie na podstawie rysunków dołączonych do niniejszego opracowania. Drzewa, krzewy, byliny i trawy ozdobne powinny być usytuowane w miejscach i ilościach wskazanej na odpowiednich rysunkach i tabelach.

Wskazany jest zakup materiału roślinnego przynajmniej kilkuletniego, o większych parametrach, dla uzyskania szybszego efektu przestrzennego – minimalne obowiązujące parametry podano w tabelach „ZESTAWIENIE MATERIAŁU ROŚLINNEGO – PARAMETRY” (str.13-14 niniejszego dokumentu). Warunkiem prawidłowości wykonania prac jest zakup materiału roślinnego o ujednoliconych parametrach dla poszczególnych gatunków.

Doły pod drzewa, krzewy i byliny należy wykonać i zaprawić bezpośrednio przed sadzeniem.

Wielkość dołów :

-drzewa sadzić w doły o średnicy i głębokości 0.7m z zaprawą ziemią urodzajną do połowy głębokości.

-krzewy sadzić w doły o średnicy i głębokości 0.5 m. z zaprawą ziemią urodzajną do połowy głębokości.

Ściany i dno dołów powinny być spulchnione.

Ziemia użyta do zaprawy dołów musi posiadać odpowiednią „luźną” strukturę i musi być wolna od zanieczyszczeń, nie może być zasolona.

Przysypujemy rośliny ziemią rodzimą wymieszaną z substratem torfowym lub kompostem 2:1 do poziomu, na jakim rosły w szkółce, dociskamy ziemię wokół sadzonych roślin tak, by nie uszkodzić systemu korzeniowego.

Po obsypaniu bryły korzeniowej do poziomu na jakim roślina rosła w szkółce, należy ziemię wokół roślin wyrównać i uformować płytkie zagłębienie wokół nich – misę zabieg ten będzie ułatwiał gromadzenie wody przy roślinach, oraz zwiększał efektywność podlewania.

Podlewamy drzewa i krzewy zaraz po posadzeniu (minimum 25 l na 1 drzewo, 5 l na 1 krzew, 2-3 l na bylinę).

Pień drzewa mocować do trzech palików taśmą o szerokości 50 mm z tworzywa sztucznego (np. z polipropylenu). Paliki należy zakopać na głębokości ok. 1 m, przy czym nad powierzchnię gruntu powinny wystawać na wysokość minimum 1,5 m.

Całość powierzchni rabat należy wyściółkować agrotkaniną oraz korą z drzew iglastych o frakcji 5 – 8 cm (na grubość 5 cm) lub kamieniem „sól i pieprz” o frakcji 16-32 mm (na grubość 5 cm). Kora powinna być przekompostowana i sterylna (tzn. pozbawiona nasion chwastów i zarodników grzybów), odczyn obojętny.

Oddzielenie rabat od trawników ekobordem z tworzywa sztucznego w kolorze czarnym.

6.5. Wymagania dotyczące wykonania trawników

Zaprojektowano trawnik dywanowe wykonane siewem z nawożeniem. Przewidziano założenie trawnika na wyrównanym oczyszczonym podłożu, na warstwie minimum 10 cm ziemi urodzajnej wymieszanej z nawozem. Optymalny odczyn podłoża powinien wynosić pH 5.5-6.5.

Wymagania dotyczące wykonania robót związanych z trawnikami są następujące:

- teren musi być odchwaszczony, oczyszczony z gruzu i zanieczyszczeń oraz wyrównany,
- w miejscach gdzie brakuje urodzajnej ziemi rodzimej przewidziano uzupełnienia lub wymianę gruntu rodzimego na ziemię urodzajną grubości 10 cm,
- teren powinien być wyrównany i splantowany,
- przygotowana ziemia urodzajna powinna być rozścielona warstwą zgodną z dokumentacją projektową oraz starannie wyrównana,

- glebę należy przed siewem nasion wałować wałem gładkim, a potem wałem kolczastym lub zagrabiec,
- wysiew nasion i zakładanie trawników należy prowadzić w okresie od 1 maja do 15 września oraz w innych okresach zaakceptowanych przez Inspektora Nadzoru Terenów Zieleni,
- na terenie płaskim nasiona traw wysiewane są w ilości 4,0 kg na 100 m²,
- przykrycie nasion - przez przemieszanie z ziemią broną lekką lub wałem kolczatką, lub grabiami
- po wysiewie nasion ziemia powinna być wałowana lekkim wałem w celu ostatecznego wyrównania i stworzenia dobrych warunków dla podsiąkania wody. Jeżeli przykrycie nasion nastąpiło przez wałowanie kolczatką, można już nie stosować wału gładkiego,
- należy zniszczyć chwasty przy użyciu herbicydów zatwierdzonych przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin,
- przewidzieć siew podstawowy i przynajmniej jeden obowiązkowy dosiew.

6.6. Wykaz materiału roślinnego

6.6.1. Wykaz materiału roślinnego – KATALOG PROJEKTOWANYCH ROŚLIN

Modernizacja terenu zieleni u zbiegu ulic Przesmyk/ Narutowicza, Brześć Kujawski		
KATALOG PROJEKTOWANYCH ROŚLIN		
nr	nazwa łacińska /nazwa polska /odmiana	zdjęcie
	DRZEWA I KRZEWY LIŚCIASTE	
1	klon pospolity / <i>Acer platanoides</i> 'Globosum'	
1a	hortensja bukietowa / <i>Hydrangea paniculata</i> 'Polar Bear'	

2	<i>Physocarpus opulifolius</i> / pęcherznica kalinolistna/ LITTLE ANGEL 'Hoogi016' PBR	
3	irga szwedzka/ <i>Cotoneaster suecicus</i> 'Coral Beauty'	
KRZEWY IGLASTE		
4	microbiota syberyjska / <i>Microbiota decussata</i>	
BYLINY		
5	kocimiętka / <i>Nepeta</i> 'Walker's Low'	
5a	lawenda wąskolistna/ <i>Lavandula angustifolia</i> 'Hidcote'	
5b	szałwia omszona/ <i>Salvia nemorosa</i>	

	TRAWY OZDOBNE	
6	miskant chiński / <i>Miscanthus sinensis</i> 'Gracillimus'	
7	rozplenica japońska/ <i>Pennisetum alopecuroides</i> 'Red Head'	
8	rozplenica japońska/ <i>Pennisetum alopecuroides</i> 'Hameln'	

6.6.2. Wykaz materiału roślinnego – CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANYCH ROŚLIN

nazwa łacińska /nazwa polska /odmiana	opis
DRZEWA I KRZEWY LIŚCIASTE	
klon pospolity / <i>Acer platanoides</i> 'Globosum'	<p>Klon Globosum to ciekawa i dekoracyjna odmiana o zwartym kulistym pokroju. Liście 5-kłapowe, błyszczące, zielone bardzo gęsto usytuowane na krótkich pędach promieniście rozchodzących się od korony tego niewielkiego drzewka. Jesienią żółte. Odmiana dorasta do około 1 metra średnicy w ciągu 10 lat.</p> <p>Małe wymagania glebowe. Gatunek odporny na warunki miejskie. W gęstej koronie chętnie gniazdują ptaki. Nasadzenia alejowo-szpalerowe w miastach oraz parkach i ogrodach wzdłuż alejek. Interesująco wygląda również jako pojedynczy, dekoracyjny akcent w małym ogrodzie.</p>
hortensja bukietowa / <i>Hydrangea paniculata</i> 'Polar Bear'	<p>Odmiana o ogromnych, białych kwiatostanach lekko różowiejących w trakcie kwitnienia. Rozłożysty krzew dorastający do wysokości 1,5 m i podobnej szerokości. Pędy sztywne, wyprostowane. Liście jajowate, ciemnozielone, po obu stronach szorstko owłosione. Kwiaty wyłącznie płonne, zebrane w duże, stożkowate kwiatostany na szczytach pędów. Kwiatostany dorastają do 40 cm długości, początkowo są limonkowozielone, w pełni kwitnienia śnieżnobiałe o seledynowych wierzchołkach, a pod koniec lata stają się lekko różowe. Wszystkie jednoroczne pędy są zwieńczone ciężkimi wiechami. Kwitnienie rozpoczyna się w sierpniu i trwa do września lub października, ale po przekwitnięciu kwiaty zasychają pozostając ozdobą krzewu przez jesień i zimę. Odmiana polecana do uprawy na glebach umiarkowanie żyznych, wilgotnych i przepuszczalnych, lekko kwaśnych, na stanowiskach słonecznych lub półcienistych. W pełni odporna na mróz, zdrowa. Polecana do sadzenia pojedynczo</p>

	w miejscach wyeksponowanych lub w grupach w ogrodach przydomowych, zieleni osiedlowej i miejscach reprezentacyjnych.
<i>Physocarpus opulifolius</i> / pęcherznica kalinolistna/ LITTLE ANGEL 'Hoogi016' PBR	Wolno rosnący, gęsty krzew o zwartym pokroju i ciemno-czerwonym ulistnieniu, dorasta do 1 m wysokości. Roślina dobrze się krzewi, tworzy liczne, brązowe pędy. Liście są trójkłapowe, ząbkowane, o połowę mniejsze w porównaniu do odmiany 'Diabolo'. Młode liście są wyraźnie pomarańczowoczerwone, starsze ciemnieją, przyjmując odcień dojrzałego burgunda. Kwiaty są zebrane w białoróżowe, półkuliste baldachogrona, kwitną w czerwcu. Krzew o niewielkich wymaganiach uprawowych. Dobrze rośnie na większości gleb umiarkowanie wilgotnych i przepuszczalnych, na stanowiskach słonecznych lub półcienistych. Dobrze znosi przycinanie. Odmiana odporna na mróz, polecana zwłaszcza do tworzenia barwnych kompozycji z innymi krzewami lub bylinami.
irga szwedzka/ <i>Cotoneaster suecicus</i> 'Coral Beauty'	Karłowaty krzew o leżących na ziemi, długich, wygiętych pędach. Osiąga 0,6 m wys. Liście zimozielone, bardzo błyszczące, ciemnozielone. Kwiaty białe, obfite, V-VI. Owoce pojedyncze, jaskrawoczerwone, pozostają na krzewie do wiosny. Stanowisko słoneczne do zacienionego. Toleruje wszystkie zasobne, ogrodowe gleby. Dobra roślina okrywowa.
KRZEWY IGLASTE	
microbiota syberyjska / <i>Microbiota decussata</i>	Niski krzew o płaskim, rozłożystym pokroju, osiągający do 1 m wysokości i znacznie większą szerokość. Młode pędy wznoszą się ukośnie do góry. Z wiekiem ich podstawy pokładają się na ziemi i zakorzeniają, dlatego krzewy doskonale nadają się do obsadzania i umacniania skarp zabezpieczając je przed erozją. Delikatne, ażurowe gałązki są płasko rozgałęzione, wznoszą się ku górze, a następnie łukowato opadają ku ziemi. Szarozielone listki mają postać łusek, są zaostrome i zaopatrzone w żywiczne gruczołki. Późną jesienią i zimą krzewy nabierają rudawej, purpurowo-miedzianej barwy. Wymagania glebowe i wilgotnościowe małe. Jest to jedna z niewielu roślin iglastych nadających się do sadzenia w miejscach cienistych i półcienistych, polecana jako roślina okrywowa.
BYLINY	
Kocimiętka/ <i>nepeta</i> 'Walkers Low'	Kępiasta bylina o bujnym wzroście. Wyrasta do 60 cm. Tworzy gęste kępy. Łodygi od dołu silnie rozgałęzione. Wabią pszczoły, motyle i trzmiele. Kwitnie długo, od V do IX. Po pierwszej fali kwitnienia dobrze jest kocimiętkę przyciąć, co spowoduje obfite kwitnienie jesienią. Wyróżnia się dużą tolerancją na warunki siedliskowe. Dobrze rośnie na każdej glebie, zwłaszcza w miejscach słonecznych i suchych. Polecana do sadzenia na rabatach bylinowych i w dużych grupach jako roślina okrywowa. Może być użyta do tworzenia większych obwódek w ogrodzie regularnym.
lawenda wąskolistna/ <i>Lavandula angustifolia</i> 'Hidcote'	Lawenda wąskolistna jest odporną byliną o właściwościach leczniczych i wspaniałym zapachu.. Po przekwitnięciu lawendę należy przyciąć. Wysuszone kwiaty można wykorzystać do tworzenia kompozycji kwiatowych i innych ozdób.
szałwia omszona/ <i>Salvia nemorosa</i>	Szałwia omszona to gatunek rośliny z rodziny jasnotowatych (<i>Lamiaceae</i>). Naturalnie występuje w południowej, środkowej i wschodniej Europie, oraz na części obszaru Azji zachodniej. W Polsce jest to <u>efemerofit</u> , gatunek zawleczony, i można ją spotkać w południowo-wschodniej części kraju. Szałwia omszona tworzy regularne kępy o wysokości 40-60 cm. Pędy jej są wzniesione i lekko zdrewniałe, najczęściej pojedyncze. Kwiaty o budowie grzbiecistej, zebrane są w okółki i tworzą kłosy. W zależności od odmiany mogą być ciemnoniebieskie, fioletowe, różowe lub białe

TRAWY	
miskant chiński / <i>Miscanthus sinensis</i> 'Gracillimus'	Ozdobna, silnie rosnąca trawa, tworząca duże, gęste kępy wysokości 150-200 cm. Liście zielone, wąskie, wzdłużnie przewieszające się. Wymaga gleby żyznej i stale wilgotnej. Młodsze rośliny wymagają zabezpieczenia przed zbytnim przemrożeniem. Polecana do sadzenia na dużych rabatach, pojedynczo lub po 2-3 w grupie. Liczba roślin na 1 m ² - 2.
rozplenica japońska/ <i>Pennisetum alopecuroides</i> 'Red Head'	Kępkowa trawa bylinowa o zwartym pokroju, dorastająca w czasie kwitnienia do 1,2 m wysokości. Liście zielone, wąskie, delikatnie przewieszające się. Kwiatostany ukazują się w sierpniu w postaci czerwono-brązowych, podłużnych wiech przypominających szczoteczki do butelek. Następnie przybierają brązowy kolor i zachowują swoją formę. Roślina wspaniale zdobi ogród również zimą. Wiosną zaschniętą kępę należy ścinać nisko przy ziemi. Trawa łatwa w uprawie, odporna na mróz. Preferuje stanowiska słoneczne lub lekko ocienione, gleby żyzne, przepuszczalne, umiarkowanie wilgotne. Dobrze prezentuje się na rabatach bylinowych pośród innych traw i bylin, w ogrodach naturalistycznych, i pojemnikach, sadzona jako soliter lub w grupach.
rozplenica japońska/ <i>Pennisetum alopecuroides</i> 'Hameln'	Wieloletnia trawa kępiasta. Charakteryzuje się rozłożystym pokrojem, z liśćmi opadającymi ku dołowi. Odmiana 'Hameln' zakwita, w sierpniu, bardzo obficie. Kwiaty są puchate, jasne i bardzo dekoracyjne (mają dł. od 5-10 cm). Trawa ta osiąga około 50-60 cm wysokości. Rośnie na słonecznych stanowiskach, udaje się na próchnicznej glebie. Nie może jej zabraknąć w ogrodach, w których królują trawy, a także w nasadzeniach naturalistycznych, oraz nowoczesnych. Przed zimą warto okryć trawę lub zawiązać w chochoł.

6.6.3.. Wykaz materiału roślinnego – PARAMETRY

Prezentowano w układzie tabelarycznym z określeniem nazw łacińskich i polskich, minimalnych parametrów materiału roślinnego zastosowanego do nasadzenia, rozstawy i zaprojektowanej liczby sztuk.

PROJEKT ZIELENI W CENTRUM BRZEŚCIA KUJAWSKIEGO ZESTAWIENIE MATERIAŁU ROŚLINNEGO - PARAMETRY				
nr	nazwa łacińska /nazwa polska /odmiana	min. parametry	rozstaw (m)	liczba
DRZEWA I KRZEWY LIŚCIASTE				
1	klon pospolity / <i>Acer platanoides</i> 'Globosum'	C20 gr. 14-16	5m	1
1a	hortensja bukietowa / <i>Hydrangea paniculata</i> 'Polar Bear'	wys.30 -35 cm C3	0,7 x 0,7	2
2	<i>Physocarpus opulifolius</i> / pęcherznica kalinolistna/ LITTLE ANGEL 'Hoogi016' PBR	wys.40-60 C3	0,35 x 0,35	22
3	irga szwedzka/ <i>Cotoneaster suecicus</i> 'Coral Beauty'	wys.30 -35 cm C3	1 x 1	10
KRZEWY IGLASTE				
4	microbiota syberyjska / <i>Microbiota decussata</i>	wys.30 -40 cm C3	1 x 1	13
BYLINY				
5	kocimiętka / <i>Nepeta</i> 'Walker's Low'	wys.20-30 C3	4 szt./m2	8

5a	lawenda wąskolistna/ <i>Lavandula angustifolia</i> 'Hidcote'	wys.20-30 C2	4 szt./m2	12
5b	szałwia omszona/ <i>Salvia nemorosa</i>	wys.20-30 C2	4 szt./m2	3
	TRAWY			
6	miskant chiński / <i>Miscanthus sinensis</i> 'Gracillimus'	wys.30-50 C3	2 szt./m2	7
7	rozplenica japońska/ <i>Pennisetum alopecuroides</i> 'Red Head'	wys.30-40 C3	4 szt./m2	6
8	rozplenica japońska/ <i>Pennisetum alopecuroides</i> 'Hameln'	wys.20-30 C3	6 szt./m2	40
*numeracja roślin zgodna z „Katalogiem roślin projektowanych”				

6.7. ZESTAWIENIA POWIERZCHNI

:

Powierzchnia kostki brukowej: 49 m²

Powierzchnia rabat pod korą : 89,7 m²

Powierzchnia rabat żwirowych: 50,3 m²

Powierzchnia trawnika: 59 m²

6.8. ELEMENTY MAŁEJ ARCHITEKTURY

„Modernizacja terenu zieleni u zbiegu ulic Przesmyk/ Narutowicza” zakłada zastosowanie i montaż następujących elementów małej architektury (zgodnie z rysunkiem Z -4) :

1. ŁAWKA parkowa bez oparcia 2 SZTUKI - **Miejska ławka parkowa L381 długość 150 cm**

<https://eko-asklepios.pl/sklep/lawki-parkowe/lawki-metalowe/lawka-miejska-l381/>

2. KOSZ na odpadki – 2 SZTUKI - **Kosz na śmieci uliczny KU074**

<https://eko-asklepios.pl/sklep/kosze-uliczne/kosze-na-slupku/kosz-uliczny-ku074/>

Pomnik Księżnej Eufrozyny – objęty osobnym opracowaniem projektowym

6.9. WIZUALIZACJE PROJEKTU

7. PODSTAWOWE ZALECENIA DO DALSZEJ PIELEGNACJI

Pielęgnacja zaadaptowanej zieleni stanowi część prac wykonawczych. W jej zakres wchodzi przycięcie istniejących oraz przesadzonych drzew i krzewów.

Dalsza pielęgnacja powinna być prowadzona według poniższych zaleceń:

7.1. Pielęgnacja drzew i krzewów

- przez pierwsze dwa tygodnie po posadzeniu stosować nawadnianie drzew i krzewów minimum 3x w tygodniu;
- następnie w okresie pierwszego sezonu wegetacji stosować nawadnianie 1x w tygodniu;
- kolejne sezony - systematyczne podlewanie w okresie wegetacyjnym - częstotliwość i ilość wody uzależniona od warunków pogodowych i stopnia uwilgotnienia podłoża;
- nawożenie powierzchniowe drzew i krzewów stosować na wiosnę przede wszystkim przez trzy lata po posadzeniu, wg formuły N:P:K = 1:1.5:1(1.5) w dawce 20g/m² z równoczesnym obfitym podlewaniem; należy stosować nawozy wolno działające np. „Sierraform 16+10+15”; nie należy nawozić drzew i krzewów po 1 lipca;
- krzewy utrzymywać w jednolitym reżimie wysokościowym dla poszczególnych gatunków – ewentualne cięcia korygujące przeprowadzać 2 razy w ciągu sezonu wegetacyjnego – najlepiej w lutym i w lipcu; z wyjątkiem hortensji – przycinanej tylko w marcu;
- kontrola palików drzew, ewentualna wymiana uszkodzonych z regulacją napięcia taśm parcianych;
- przycinanie bylin: kocimiętka/ *Nepeta* ‘Walkers Low’ oraz szalwia omszona / *Salvia nemorosa* - po kwitnieniu;
- na bieżąco - zapobieganie zachwaszczeniu, usuwanie chwastów i odrostów
- ewentualne ubytki w nasadzeniach grupowych należy na bieżąco uzupełniać materiałem roślinnym tych samych gatunków, o takich samych parametrach.

Zastosowane gatunki i odmiany form naturalnych nie będą wymagały zasadniczo intensywnych cięć, z wyjątkiem intensywnego, regularnego cięcia istniejącej trzmieliny Fortune’a/ *Euonymus fortunei* .

7.2. Pielęgnacja bylin i traw ozdobnych

- regularne podlewanie w zależności od potrzeb (pogody)
- przycinanie traw dekoracyjnych tuż nad gruntem - w marcu,
- nawożenie nawozami wieloskładnikowymi, w trzech dawkach od kwietnia do czerwca lub wieloskładnikowym nawozem o spowolnionym działaniu, wg zaleceń producenta
- zapobieganie zachwaszczeniu, usuwanie chwastów i odrostów .

7.3. Pielęgnacja trawników

Zabiegi należy przeprowadzać w miarę potrzeb, z tym że minimalna krotność czynności powtarzalnych w okresie 1 roku powinna być zgodna z KNR 2-21 Tereny zieleni.

Podstawowym zabiegiem w pielęgnacji trawników jest koszenie, podlewanie, nawożenie i odchwaszczanie:

- pierwsze koszenie powinno być przeprowadzone, gdy trawa osiągnie wysokość około 12 cm, na wysokość 6cm.
- następne koszenia powinny się odbywać w takich odstępach czasu, aby wysokość trawy przed kolejnym koszeniem nie przekraczała 8 cm, na wysokość 5 cm
- ostatnie przedzimowe koszenie trawników powinno być wykonane w połowie września,

- koszenia trawników w całym okresie pielęgnacji powinny się odbywać często i w regularnych odstępach czasu, przy czym częstość i wysokość cięcia, należy uzależniać od gatunku wysianej trawy,
- chwasty trwałe w pierwszym okresie należy usuwać środkami chwastobójczymi o selektywnym działaniu, które należy stosować z dużą ostrożnością i dopiero po okresie 6 miesięcy od założenia trawnika.

Trawniki wymagają nawożenia mineralnego - około 5 kg NPK na 100 m² w ciągu roku. Mieszanki nawozów należy przygotować tak, aby trawom zapewnić składniki wymagane w poszczególnych porach roku:

- wiosną trawnik wymaga mieszanki z przewagą azotu,
- od połowy lata należy ograniczyć azot, zwiększając dawki potasu i fosforu,
- ostatnie nawożenie nie powinno zawierać azotu, lecz tylko fosfor i potas.

Przewiduje się dosiewy uzupełniające dla trawników (jeden dosiew obowiązkowy) w przypadku braku wzrostów.

Wysokość trawy po skoszeniu nie może przekraczać 5 cm, Konieczne jest utrzymywanie odpowiedniej wilgotności gleby. Należy przewidzieć - w zależności od warunków atmosferycznych - podlewanie trawników.

Uwaga: w okresie zimowym nie należy składować śniegu na powierzchniach trawiastych!

8. PROJEKT ZABEZPIECZENIA DRZEW NA CZAS BUDOWY

Drzewa zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie robót budowlanych związanych z zagospodarowaniem parku, zakwalifikowano do zabezpieczenia na czas budowy. Pnie drzew należy zabezpieczyć na czas budowy przez owinięcie pnia rurą drenarską o średnicy 8-10 cm i zamocowanie do niej desek w sposób gwarantujący stabilność konstrukcji. Niedopuszczalne jest przybijanie desek do pnia drzewa ani ustawiania ich na nabiegach korzeniowych. Otulina z desek o wysokości nie mniej niż 150 cm. Dolna część desek powinna opierać się na podłożu; oszalowanie należy opasać drutem bądź taśmą co 40-60 cm w minimum trzech miejscach tak aby deski ściśle przylegały do pnia.

W przypadku braku możliwości zabezpieczenia w powyższy sposób (np. uniemożliwiają to nabiegi korzeniowe) należy zastosować zabezpieczenie w formie wygradzenia drzewa płotem, w sposób uniemożliwiający uszkodzenie pnia.

Zagrożeniem dla wybranych drzew będą przewidywane roboty budowlane: związane z ukształtowaniem terenu i drogowe oraz związane z wyposażeniem parku w elementy małej architektury.

Drzewa rosnące w sąsiedztwie projektowanych robót są narażone na uszkodzenia mechaniczne z uwagi na prowadzenie prac budowlanych, przemieszczanie pojazdów i sprzętu budowlanego, składowanie materiałów budowlanych, odpadów budowlanych lub ziemi z wykopów oraz przy wykonywaniu pozostałych prac budowlanych.

Przewidywany zakres robót wiąże się z następującymi zagrożeniami dla drzew wskazanych do zachowania:

- spowodowanie uszkodzeń mechanicznych (obdarcia kory, ugniatanie strefy korzeniowej i uszkodzenia nabiegów korzeniowych) przy nieostrożnym posługiwaniu się sprzętem mechanicznym i narzędziami,
- spowodowanie uszkodzeń mechanicznych (obdarcia kory, ugniatanie strefy korzeniowej i uszkodzenia nabiegów korzeniowych) poprzez składowanie materiałów budowlanych, odpadów budowlanych i ziemi z wykopów w bezpośrednim sąsiedztwie drzew,
- uszkodzenia mechaniczne korzeni podczas robót ziemnych.

W związku z powyższym dla prawidłowego przeprowadzenia prac i zabezpieczenia drzew przed uszkodzeniami i zniszczeniem, konieczne jest:

- ręczne prowadzenie prac w bezpośrednim sąsiedztwie drzew, przede wszystkim w obszarze grubych korzeni "konstrukcyjnych";
- w sytuacji niezbędnego czasowego odsłonięcia korzeni – ich osłonięcie matami słomianymi i utrzymanie w umiarkowanej wilgotności;
- prowadzenie prac przy użyciu sprzętu mechanicznego w odległości nie mniejszej niż 3 m od pnia;
- składowanie materiałów budowlanych, odpadów budowlanych itp. wyłącznie w miejscach poza zasięgiem drzew (koron i nabiegów korzeniowych);
- bieżące korygowanie zaprojektowanych robót budowlanych na etapie ich realizacji, dla eliminowania kolizji z istniejącym drzewostanem;
- w sytuacji ewentualnych uszkodzeń mechanicznych drzew, stosowanie natychmiastowego zabezpieczenia ran preparatem ochronnym zabezpieczającym przed infekcjami (Santar, Funaben 3 i 4, Lackbalsam lub in.).

Dla prawidłowego przebiegu prac wskazane jest zabezpieczenie specjalistycznych nadzorów nad realizacją całego zadania.

9. CZĘŚĆ GRAFICZNA - zestawienie załączonych rysunków

Z-1 INWENTARYZACJA ISTNIEJĄCEGO DRZEWOSTANU

Z-2 PROJEKT WYKONAWCZY ROŚLINY

Z-3 WYMIARY NAWIERZCHNI UTWARDZONYCH

Z-4 WYMIARY RABAT, ELEMENTY MAŁEJ ARCHITEKTURY